Euzkadi

AZALPENAK

(Agur Jaunak, agur t'erdi)

¡Agur Jaunak! Euzkadi guztijak agur tuten zaitubeze, Gernika'ko Zugatza'ren itzalpian. Amaikatxu gixa semeren leyak eta zaletasunak dikurz zugatz onek. Iparragirre or dator eta txapela kendurik abestuten dau:

"Gernika'ko arbola
da bedeinkatuba..."

Eta bere abestijan eztau benetako maitasuna baña aitortuten. Mundu guztijan euzko zugatzak bere igalijak zabaldu dagiz ala, nai dau. Orra geure demokrazijaren eskarija. Erri onek eztau iñoren aurkakorik gura. Eman da zabalzazu, munduban frutuba...

Eta atzian agertzen da beste gixon guren bat. Argijak jodautsoz begijak eta bekokija. Zugatz donearí begira geratu da.

Aren ganian gurutz deuna geure Goiburu ikusi dau. Zugaitz ori zar, sendo sindua da, Bizkai'ko legiajak lakin. Orra or Arana Goiri'tar Sabiñ ek ikusi ebana Gernika'n.

Euzkotarrak etorri dira orrane eta guztijak antziñako legi deunen itzala betestu dabe. Eztago geure artian Zugaitz baxen aña oroigarri daukon gauzarik. Gomuta minenak dakarguz, askatsun xiak darabillelako.

Agur jaunak, jaunak agur, agur'erdi. Euzko errijaren agurra dozube. Gaur pozik goratuten zabezen eran, bijar agur ori egingo al dautsube, barriz ona zatorzenian, aintzazko gurendagaz batera. Eta ez aiztu abesti orretan Jinkuak egiñak garala orok diñogu Zu ere bai, nire ere. Ba ña gaur abesten dogun eresi onetan beste gauza gogor bat badago. Jaunak emen gire. Bai emen gara, guztijak zubei gogor egiteko, zebekin Madrid era juateko biar bada.

Agur Jaunak abestiagaz arrera ona egiten yaken lenago geure pilotari ayeri, gaur ezta arrera, agurra baña. Bijak indar bardiña.

Bijotzak ikututen dauskuz Gernika'ko zugatz onek eta eztakigu zelan agertu geure poza. Ekara naikotuko Zugatz onen abarrak barriro munduban zabalduta ikusi arte. Beste errijen abestijetan baten edo baten aurka egiten da, emen ostera ez, emen bendiziñozko itzak bakarrik diñoguz. Eman da zabalzazu munduban frutuba. Orra demokraziren itzik ederrena.

Agur jaunak, jaunak agur,
agur t'erdi.
Denak Jinkuak eiñak gire,
Ni ere bai, zuek ere.
Agur jaunak, agur t'erdi,
Emen gire.

Abesti onen otsak eruan dagijelaalde orotara euzko errijaren berbizkundia. Aranba geure Irakasliak erakutsi euskuban berpizkundia, ez erdizkoa. Aldunak ixan zaitezala, emen batu garan oroen ordez agertu dagixubezan geure askatasun zaliak. Ezkara jopubk, eztogu ixan gura.

LAUAXETA.

Euzkaldun Salerosleai

Idazle gorengo askori zor, euzkel atal onek lortu daben edertasunak iraun dagian EUZKADI onek euzkerazko iragarki edo anunciouk emetik aurrera agertuko dauz. Bazotxak gura daben zatian edo tamañuan eta guradaben eran agertuko dira, baita bakotxak gura daben egunean bere.

Onexek izango dira saneurri edo presiuak:

Illean iragarki bat, lerroko edo lineako, 0,75 laurleko.
Astean iragarki bat, lerroko, 0,50.
Astean iru iragarki, lerroko, 0,40.
Eguzoro iragarki bat, lerroko, 0,30.

Guztiak oarluten dagoz iragkerra izan daiten. Orrela luzaroagoan txindi emon bearra bere txiarkia izan daitela lerro gitxikoa, iruan dagile iragarkiak.

Iragarkiak eztazu zabaldu bearra lerro askotan eukiten, sarri agertzean baño.

ERIJETATIK

GATIKA'TIK

IZPAR BELTZAK

Joan dan ostelenian il zan, eta astearteán obiratu eben erri onetan danen maite izan dan Bilbao'tar Jona G. B. Laguntzen dotegu aren ama anai eta sendi guztiari euren oisekobeatan, geure zotiña emonik.

BERRIOTXOA'TAR BALENTIN EGUNA

Lengo asteko larubatean izan zan, geure anai Euzkadi ain maite izan eban Berriotxoa'tar Balentin Doutsuaren eguna, eta ikusirik lurreko arazoetan estu gabiltzala oraingo aldian, sendatu gendun urrengo iganderako egun orren azalpena. Baita oneraspen andiagaz egin zan jai ori, batez bere bertako Eleiz Gaztediko mutillak, zein euran burutzat daukan Deun orreri otoiz alaiak eginik eta beste abesti edertxakaz onetsi eben, eta bertako jaupari burnak azaldu eban argiro Deun andi orren bizitza, eta onetara eskatu bear dautsagu guztiok Bizkaiko garenok gaure Jaungoiko eta lege zarren alde, Bizkai'ko semeoneri, aldendu daizan ekandutzaz gurtaaberri onetat, eta indartu daitezan asaben ekandu garbi eta ederrak.

JAUPARI BARRIA

Joan daku ainbat urte igarota guztiak neure ustez maite izan dagun Jaupari Gangoitar Jaun Iñaki. Opatzen dautsogu sori ona geratu dan Arrieta'ko errian, uste dogu maitatuko dabela an bere, gaurk erri onetan ain maite izan dogun moduan sein dala malko andia artu dogu, eta orregaitik sori onak opatzen dautseguz, eta isan daitela ain maitea, ain leges, ain ardez etorri dakun Bilbao'tar Jaun Julen Jatabe geure uzo erriko semea, etorri alli ona opatzen dautsegu jaupari gazte oneri.

NESKA IKASTOLAN

Joan dan igandeko jaupa nagusi ostian, neskaren ikastolan egozan erriko Udal erdea eta beste asko, bertako neskatxunak urtaro egin dabezan lan politak ikusten, eta politak bere politak ziran. Ain geratu ziran pozik neskatzu guztiak. Eskerrik eta ordu on auran irakasleari, eta emoten dautsegu jarraibidea orain arteko legezaurrera bere, eta zori onak.

ZEANURI

NASKALDIJA

Errotaetxe'tar Iñaki jauna'ren sendia emen Zubiateko Jauregian aurkitzen da.

—Bilbo'tik etorri da Oleaga lege-gizona'ren sendia.

—Muxike'tik etorri ta agurtu dogu emen Etxebarria jauparia.

—Plaza'ko ikastolara irakasle barri etorri zan lengoan.

GAUR GERNIKA'N

Emengo Udal gizonak asmua artu eben batzarrera yoateko. Bertan batuko dira aldun edo Diputadu urten dabenak da euzko araudi'en aldekoak. Garrantzi andikoa izango da ze millaka asko yoango da uriorretara eguri gitxi barru J. L. Madrid'leko batzar-tokian geure eskubide'en alde itz-egingo dabena'ri entzuten. Egunotan izparringi danak egin dabe azalmena izango diran jayak ta abar.

URKIOLA'RA.—ARRATI'KO BIDEZKUNDEA

Gar andia agertu dei emen. Andoni Deuna ikertutera yoateko. Bazotik zear da bilbeletan be oste andia izango da gaur.

UME BAT TXIMIST BURDIAK IL

"Gartzen" ixena eukan iru urteko mutikoa bitxabale'an alde batetik bestera igaro'kezan. Bere guraso Manterola'tar Polendin ta Gortazar'tar Generose'ri baidakie laguntzen dautsegule ain atsekabe andien.

KAMIÑO'KO ITURRIE

Oso datore ipiñidabe egunokaz konpondute.

—Ugarritza da Getxo'ko endore en arpidea bidaldu dogu Bilbo'ra.

BASERRITAR BAT.

ERMU

EMAKUME ABERTZALE BATZA

Uri onetan ere, eraldu dute emakumian bazkun au, leno egun batian, bildu ziran gure Jel-aretuan, emakume pilla eder bat, ogeta amar-etik gora, eta lenbiziko egin dutena da, Bazkintza Artezkaria autu onela

Lendakaria, Egaña'tar Imanole.
Idazkaria, Erkizia'tar Enkarne.
Txindi-zaina, Bengoetxea'tar Piedade.
Artezkaria, Orbe'tar Miren.

Onez gañera euren batzarrian erabagi zuten, Jel Batzokiari Ikurriñ berria egitia, ontarako ere, autu zuen batzorde bat.

Bengoetxea'tar Kepe.
Agirre'tar Miren.
Izagirre'tar Lukoe.
Unamuno'tar Elade.

Jakitun zaude aberkidiok, nortzuk diran batzordeko, eta euretatik bat, ondoratzen danian bakizu, zer eginkizun daukazu gertu eskupekua, onda betetan dozu zire eginkizun ura.

Gañeko nere izparretan juango naiz eramaten onen zertzeladak.

UGARRITZA'REN ALDE

Jakitun gaude guziok, nolan itxu geratu zan, aberkide gazte urau, atzerritar zital baten zitalkeriz, zauritu zan, eta beran nolan arkitzen dan, laguntasuna bearrian ¿guk nola demontre ukatu? ein bada. Abertzaliak irikita dago arpidia batzokian eta zan izena utsa, ezin lezake aurkitu. Asko ez bada, apur bat, eman aberkide gaxu orren alde.

GAUR GERNIKA'RA

¿Zenbat aberkide besartuko ote dira gaur Gernika'n? nik ez dakidana da au, baña bai badakit, gaur aurrerakada andi bat egingo dabena gure Aberriak; an ospatuko diran jayak, guztiz ederki eralduak dira, gaur egingo dautzagun, agur andi bat, gure aldunari'an Madrid'en.

Lege-etxe-edo (Congrezuan) eskatu dagijen, gure, Askatasuna, gu, len 1839'grn. auterarte izan giñan lez aske izan gaitian; aldnak, ez bildurtu, aurrera eraman, egijagaz zuaz eta.

AGIRRE'TAR JOSEBA ANDONI'RI

Txoko onetan ere izen errezkeda, eder bat bildu dogu, gure Aberkide andi oni, egingo dautsen makilla eder ura eramateko.

ERMU ZALE.

ALDUNAK

Euskal erriko aldun autuak
urreratu yatzu eguna,
aberri alde argi ta garbi
iza egin biar dezuna;
jaungoikuari eskatukotsau
zeuentzat laguntasuna,
albait ariñen jaritxi dairun
Euzkadi'n askatasuna.

Euzkotar danok ipini dogu
itxaropena zeuetan,
eingozuela Euzkadi'n alde
egijaz eta benetan;
ez sartu zeuek Ebroz andiko
errijen arazuetan,
bestela arrapauko zaituez
euren sare nastauetan.

Madril aldian izango dozuz
sofista zarrak ugari,
baña zuek bildur bagarik
eutsi beti egijari;
berezko arrazoi argijagaz
lagundu zeuek alkarri,
egijak beti irabazten dau
eutsi ezkero berari.

Ludia fenen sortu zanetik
jaunak geutzat eskiniya,
Aitorrek jarri zuan lenengo
Euzkadi'n bere sendija;
bera jaubeinda ondorenguai
itxi euskun aberrija,
gañera berriz ezaugarritzat
bere euskera garbija.

Aitorren seme danone dogu
tronkal au geure geuria,
daukanak emon gura ezbadau
artu bakotxak beria;
beti gertuak egon ezero
eldu deiñian eria,
nor ez da izango une orretan
benetako gudaria?

Fenizitar da grezietarrak
garai lari Ebroz arutz,
euretatik iñok exiban
irabazi Ebroz onuntz;
Erroma tarrak bere naizuen
indarrez sartu geuganutz,
baña euskotarrak gertu egozan
jasota lau buru goruntz.

Ludi gustija buztarri pian
sarturik erromatarrak,
bakar bakarrik buztarri barik
bizi ziran Euzkotarrak;
berreun bat urte eta geijauan
euraen gudari zarrak,
Ebroz andikan erein zituen
euren ekandu zantarrak.

Zesar Augusto gizon altsuak
gudaritza aundijakin,
uste bagako atsekabia
artuban euzko tarrakin;
geure asaba aien antzean
batu gaizan alkarrekin,
ikusi daijen bariro bere
zartuten danak gurekin.

Agur aldunak ondo ibili
erkaltza berri orretan,
zeuen ixenak idatzi doguz
geure bijotz barruetan;
zeuen lan onak idatzikoguz
Euzko izparringietan,
ziur jakiñak egon ditezen
uri ta baserrijetan.

GARATE'TAR J. M.

ABADINO'TIK

Lengo igandian irigarrita egon ziran umeen kistar ikasbideko azterketak izan ziran. Guztiak erantzun eben. Ikastoletako irakaslariei ezkerrak emeko umeok kistar ikasbidian be gorenengo mallan dagozala ezan geinke. Uriza'tar Yoseba, Astigarraga'tar Yon eta Iñaki, Gaztelurrutia'tar Bingen, Usabel'tar Imanol, Kastillo'tar Andresa. Urriz'tar Karmen, eta Zabala'tar Andoni euren alkar izketa eta bakar izketak osoro ederto egin ebezan. Ta abestu? ¡A! abaizan ondo bigun abestutia. Angeruari baixen eurari entzuten egon giñan. Isasmendi'tar Gotzon yaunak, ondo gertaute euki ditus umeok, olan abestuteko. Kamara'tar Yoseba, abade ikaslea, eta osoro beargiñak alkar izketak polito eraldu zituan.

LUISTARRAK

Dagon illar a'an ikurriñen onespena dala ta abestiak ikasten gogor diardue. Gazteak, oraingoan, gauza izugarrien bat gertau biar dauskue. Ango gaubeko abesti ta soiñuak Mariana eta Akilinak goien daukizan ardiok be uxatu biar ditues. Bien artian, abestiok entzutez, yantzaldi ikaragarriek egiten ei ditues. Ikusi gurako neunke ate zulotik baño, ezpada be, zelako patxada daukien "edade" orretan yantzan egiteko.

AZTERKETAK

Mendiola eta Matianako ikastoletan, astelenian izan ziran. Guztia ederto egon eizan. Endorea, abadea eta idazlarie, Zufia'tar Kepa yaunaz, astertzen ibili ziran. Baita, kistar ikasbideko asterketan be, Badiola'tar Soteŕo, Ardantza'tar Ipolito, Iturritza'tar Lino endore yaunaz, nai buruan egon ziran. Olantxe erriko agintañek erakutzi ona emon biar dabe.

GOGO-IÑARKUNAK

Iñarkunak egin dituan neskatillak, beste erri batzutakoakas batuta, Urkiola'ra bidezkundea gaur daukie.

GAZTELUARRAK

Martin deunaren eguna guztiz alai ospatu dabe. Euzkadi'ko ikurriña gorengo puntan ei egoan. Oneik mutillak Euzkadirentzako. Daniel, Federico, Iturralde, jeltzale zintzoak, dira gero. Yarraitu mutillak bide orreri. Euzkadi'ko areriok be utzin barik daukazuez eta. Tamalgarrie da semeak amaren aurka ioatea, baña zer eingo yako ba.

NASKALDIJA

Bilbo'ko udalak, Peña'ko irakaslari. Federico Gazteluko izentau dau. Zorionak.

Gaztelu-Iturri'tar Cipriano eta Ania'tar Casildo abadiak, egun batzuk igariten etxeratu dira. Ondo etorriak.

Datorren igandean Kistobal deunaren jaiak eta beste gauza azko idatziko daudedas.

GAZTELUPE.

ELANTXOBE

ARPIDEA

Erri onetan edegita egon dan arpidea Getxo'ko endore jauna'ri bastoi bat erregalatzeko. Zarratuda, eta erri guztiyak ondo jarraitu dautzio arpide orreri. Eskerrak erriko emakunie anderañu'eri euren eskabidetako lana gaitik, bardiñ emolieri olan erakutsi dabelako aberriyaren maitasun utsa.

ERIYOTZ TAMALA

Arretuta lotu gera, izparringi onen bitartez yakin doganian, geure erritar mutill izan dan Beitia'tar Joseba-Domeka Bilbo'ko errekan ituota topa dabela, benetako abertzalia zan bera, eta izparringi onetako Euzkel Atalian sarri idatziban "Goikiri" ixen ordia dabela. Igazidan astelenian egiñ ziran aren gogo alden eleizkizunak eta notiña ugari eldu zan euretara. Yaungoikuak emongo al dautso toki onbat Donokiyan, eta irakurle maitiak otoi egiñ daigun aren gogo aldez. Goyan Bego.

Baita igazi dau illaren 24'il zan Zabalbeaskoa'tar Iñaki, erri onetako oskiña izana. Aren sendi maitiari laguntzen dautsegu atzekabetasun aundiyenian .Goyan Beoo

ARGIRATU EZ

Igazi dau astian bialdu nitusan Izparringi onen banakolera Lekeitio'ko yai ederraren izpar batzuk eta ez dira izan argiratuak. ¿Zer yaso da? Larregi izan eta itziak dira.

OGOÑOPE.

Tokirik ez lagun.

Euzkal-Orrian iragarkiak ipintea, euzkaldunen artean eta salerosloan artean alkartasuna eta ondo-gurea zabaltzea da.

TOLOSA

Gipuzko erri bazterretan, maiz nabaitzen da aspaldidanik Aberri deia, askatasun guda irrintzia.

Baserritar zintzo espain garbietan iñoiz ez bezela "Gora Euzkadi" nabaiturik, Aitzkorritik asi ta Ernio bitarteko baso zelai zear igarotako Sabin'en irudiak (euzko gaztediak biotzean daramakina alegia) dardarkatutako euzko mendi baserritar gain agintasuna deritzait. Abendaren taupada leunenak mendi sabelian bai daude; mendiak jasotzen bai ditu euzko izlarien sugarrak, eta gutxiena uste, irtetzen dira mendi semietara, baserritar biotz-biotzera.

Ez da beraz arri sabelean galtzen euzko mendigoizaleak jaurti oi duan Aberri del irrintzia, erne baño lur goxo emankorpean.

Baserritarra mendi albotik urruntzen etzaigun bitartean gure-gurea da, emendik eta geiago irtengo da bere aotik eusko biotz atsegintzalie deadarra "Gora Euzkadi".

❖ ❖ ❖

Euzko mutikotxo mintzo zoragarria, antziñan ez bezelako ikasgaiak entzun ditualako edo, abertzale xamara deritzait. Mutikotxoa biotz bera da, lur goxo emankorra.

Aundi zale, irudipentsu... guda, sorgin ipuin ziñeskaitz sortzalle, edestia atsegiñena zaio...? edestia bide sortu ote zaio mutikotxo azkori abertzaletasun arra? Kezka gabe baieztuko nuke.

Igasitako aldietan edesti maltzurren bat edo beste baño, sail zan zumatzea. Euzko edestia illun zan, oso illuna gañera: batzuen batzuri etzitzaien noski atsegin egiztako eusko edestia argitaltzerik.

Urteak aurrera. Euzko alderdi Jeltzalea deritzaiona edo jaio zan: pillatxo bat baño ez asieran, altzuena gaur ordea, eta alderdi orren irakaskizunak bide sortu ere makiñabat abertzale. Eta gaurko mutikotxoak ikastolan ez ikasi arren, gurasoengandik, edo anai lagunengandik etzeiete ezesaguna euzko edestia: Ortxe euzko mutikotxoa abertzale izate zergatia.

Euzko edestiak baldin biotzik mugituko badu, bai mutikoena beintzat.

¡Mutikotxoan Aberri edesti jakiteak, euzko abenda ez dala ilko digu! Gaur egunean, guraso, anai edo adixkide bide, mutikotxoak esagutu bear dute Aberria. Biarko egunean ikastol guzitan eusko edestia erakutziko danean, iñoiz amaituko ez dan deadarra entzungo dute eusko mendiak.

¡Gora Euzkadi!

UZTURRE.

OTZANDIYO

EGURALDIYA

Ederrak benetan egiten deuskuz aldi onetan. Jentea zoli dabill jaijak eldu orduko etxeko zeregiñak egiten. Bedar sartze eta enparau onelako lanak bere aurrera duaz. Aupa mutiljak, ondo ondo gertau jai onetarako!

JAIJAK

Beste urteetako antzera, aurten bere saletasun andija dago erri onetan, deun Mariñaren egunerako. Erbestean zagozen erritarrok, badakizue beste urteetako gauzaz ganera, aurten pelota leku barri eder bat bere aurkituko dozuela. Orregaitik ba zertan ezanik ez, utzik egiñ bagarik, zenbatugeinkezala geure artean.

EUZKALTASUNA

Erri onetan ederto izan dira aurtengo auteskundeak, ba ezkertarrak, amar autarki baño ez ebezan euki, eta eurak euzkal erriyagaz ernegauta dagozan-ak direla zertan ezanik bere ez. Biar bada onek ez dabe jakingo, gixon onen biar ixena zer dan eta ezaten noe. Lenengo erri onetan atsegiñ ezpazagoze, erbestera juan. Bigarren, erbestera yuan, ta euzkal erriyan tokirik ez padago atsegiñ izateko (antza dagonalez barriz etzare atsegiñ), Ebrotik arantza juan, bada an jente asko biar dabe bertan dagozan lur gorriyak atxurtuteko ta. ¡Gururtza dala ezan leike euzkeldun bat bere ixatea, bere aberriya saltzen! Benetako gixonak baziña, ogeta lau ordu bere etzendukie erriyan eze euzkal erriyan bere egingo.

Ezkerrik asko egim onetan lana zintzo egiñ dozuen guztiyori, batez bere Bizinai anaiyari. Gixon onek, auteskunde onek daukien garrantziya ikusirik, etxian eukiezan belbil biyak, erriyaren eskuetan jarri ebezan. Ezkerrik ask—

ERRITARRARI

Bakarrik mementu bat goguan yarri ta ikusten da geure aberri onek igaroten dagoan estu aldiya. Gaur Gernika'n batuko dira geure aldunak erakusteko erriyari euraen jarrai goguak erriyari agur bat egiñagaz. Etzi barriz Madrillera duaz, geure naiyak bete eta euzkal erriyaren gurari eta errasoiaren billa. Oraindik ez dakigu zer erantzun izango deutzien. Baña txarra baletor bere, zoli izan biar dogu geure nagoziyak diadar egite en dabenerako, eta biar bada geure odola emoteko. geure erriyaren aurka eta geure asaba zarraren oituraren aurka dabiltzazanak garbituteko. Jaun Goikua eta Lege Zarrak geureak dira eta geuretzako izan biar dabe. Bakez emon gura ezpadabe...

ANDIKONA.

BASAURI'TIK

JEL-IZPARRAK

Aspalditxuan darabiltzez sutsu lanean erri onetako jeltzaleak, Euzko Gaztedija apainduteko banak amaitu gurarik, albait ariñen irigi-kundea egiteko asmuagaz.

Ia ba abertzale maiteak, jarraitu zintzo geure kabi ori eder ta polito apaindute irigi arte. Ez egin lorik, lo, len egin dogu naiko, itxartu ta atara kelmenok alperrik euki barik, alperkeriak eta itxutasunok galdu gaitu oñarte be. Ez dogu biar alperkeririk ez lotoerik geure-geuria danayagon eta goralduteko.

JEL IKURRIÑA

Belarrietara eldu yatanez ikurrin ederren bat egiten darabiltzez emakume bat edo bi Euzko-Gaztedija'ri zarituteko zabalkuntze egunean alan da be, egun bikañan itxaropena dauku erri enetan be laster. Iza ba, bizkor bizkor danok-danotara bizil emoten badotsagu geure aberri maite oneri zaurituta eukidogu azpalditxuan eta.

ITZALDIA

Datorren larunbatan daukogu itz aldia Euzko-Gaztedijan, lelengoz gudari, Españako bakaldunan aginduz yoan ziran mutillen urte beteak dirala ta egun tamal garriek Euskel errientzako ziran eurak, 1876'ko urtea, urte itzuugarria. Ondo gomutetan dira gure gurasoak, ordurik onamakinebat anai eder galdu degu atzerri gudaketan orduko itsugarian erruz.

GERNIKA'RA

Datorren igandean Gernika'ra yoateko gogo andia dago erri enetan. Notin asko yoango garala uste dot.

BASATXORI BAT.

EGIJA

"EUZKADI" geroago ta ederrago ikusi nai badozu, bijarko itxi barik, geure arpidedun egin zaitez.

BILBAO'TIK

GERNIKA'RA

Bijar igandez, Gernika'n ospatuko diran jai ederren barri jakin zan orduko gar aundija zortu zan emen euretara elduteko, ta zenbat eta eguna urrago, garra biziago jagi da. Alan da ze bijar igandez Bilbao'rik erdija an ixango da tutarrez ba iñor eztago emen gelditzeko; alde guztijetan ezda entzuten besterik Gernika'ra txango gertatzea baño, batzuk tarrantetan, bestetzuk burtariñetan ta geijenak bultzi berarizko-etan eta aber. Ezta ardura zelan da nun. Arazua igandian Gernika'ra eldutia da.

Bai dira osteriz oñaz egingo dabenak be. Oneik Euzko Gaztediko Bilbotarra mendigoxale aldrakuak ixango dira. Mutil morrosko, sendo ta adoretsubok gaur larunbat gabean bederatziretan urtetekotan dira Euzko Gazteditik, goxeko ordubat alderako Muxika'ra elduteko asmuaz, tellape baten, zabai baten edo atsedan apurbat artu ta egun zentijan an ingurubetako beserrijetan orrijak zabaldu ta zabalkunde apurtxo bat eiñaz sasoiz Gernika'ra elduteko. Ikurrin da gusti juango dira ta idazki onen bitartez deituteko dirauste Bilbotarra'ko mendigoxalieri, beratzj-beratziretako utsik baga erdu daitezala Euzko Gaztedira, urteria egiteko.

¡Aupa mutillak bijar danok Gernika'ra geure aldunei agur samur ta maitekorra egitera!

ABELETXE.

MAÑARI

ELEIZKIZUNA

Gaur, "Mixiño eguna" deritxon eleizkizuna ospatuko da. Goizian, Jaunartziar eta egingo dira; ta arratsaldian be, eleizkizun ederra egingo da. Berbaldija, mixiñuatzaz, zabalgundia egiten diardun abade ezagun batek egingo dau. Guazen ba danok eleizara; ta geure aldetik al-dogun guztija zintzo egiñaz, Josukistoren guramen deuna beteko dogu.

ERIJOTZA

Astartian il zan Goiti'tar Eulale anderea, "Mendiburu"ko alabia. Gorpu-obiraltzia, eguaztenian egizan. Jaunak zeruan euki begi.

Senar eta umetxuari atsekabian lagun gayakez.

JUAN-ETORRI

Egun batzuk igaro dituz emen. Etxebarria'tar Kaitane neskatilla begikuak.

—Bilbo'tik etorri zan Goiti'tar Luki, emaztiagaz.

—Berriz'tik, Ariznabarre'tar Joseba mutikua.

—Algorta'tik, Jauregi'tar Ander.

—Bilbo'ra juan zan Lete'tar Domeka kontratistia.

—Lengo astian egon ziran emen, kerisak jaten etorrita, Areitio'tar Irene, Irastortza'tar Miren Begoñe ta Geredíaga'tar Jonetxu neskatilla abertzaliak.

ZALDIBAR'ERA

Igandian, Zaldibar'en egin zan abertzale mitiñera emetik be, jeltzale juan ziran. Jai polita izan zala-ta, ango gauzak edestuten, ezpanak batu eziñik ibill ziran. Jai orretara izan ez giñanok, barriz, eurari entzuten une atsegintsu bat igaro gendun.

GERNIKA'RA

Gaur, Gernika'ra, emetik be abertzale batzuk juango dira. Jel-maitasunian egun eder bat igarotia opa dautsogu.

URKIOLA'N

Igandian, Arabarrak, Urkiola'ra bidezkundian edo polegrinaziñuan etorri ziran. Goizian, meza nagosi ederra ospatu eben; eta arrasteijan be, eleizkizuna, ederrez gitxitan lakua Arabarrok, ertza atara eben.

Gaur, ostera Arratiarrak erduko dira bidezkundez. Yente begikua ikusteko gagoz.

¡Aintza Andoni deunari!

MAÑARIKO.

EGUNEKUA

ESPAÑA'TIK

KATALUNIKO LEGE-GAIA

Madril'dik.—Kataluniko aldunak pozik dagoz Madril'en Gobernuagaz izan dituen artu-emonakaz.

Nikolas yauna gaubez goizaldera arte Aldun katalanakaz egon zan eta onek bere atsegin erakutsi eban ministru-batzarrean yardun zanagaitik.

Ministruak ez ei eben aztertu Kataluniko lege-gaia, baina Batzar guztizkoetan Españiko lege-gaiaz batera aztertuko ei da.

Datorren astelenean agertuko da Madril'en eta Bartzelona'n, bietan batera Kataluniko lege-gai au.

Ondo irakurri dauan urli batek esan dauanez ez dau ezer iñor ikaratzekorik, eta ointxetik ontzat emon daiteke.

Batzarrak oztopo barik ontzat artuko dauala diñoe.

Eta eusko-lege-gaia? Katalunikoak aren bat eskubide dauko gitxienez, yaramon egin gura ba yako. Bildurra ez da arrazoia Kataluniari ezer emoteko, ta indarra bere ez euskotarrairi ukatzeko.

MAURA'REN ITZAK

Madril'dik.—Erri-barruko arazoa dauzoa daukan ministruak diñoanez, errepulikanuen alkartasunak 120 aldun atarako daur. Beraz Batzarretan aldrarik andiena izango da. Urrena sozialistak izango dira, sozialista gorriak, eta gero eskumatar yatorrak 70 edo 80 aldunegaz.

Guztitara, beraz, ezkertarrak nagosi izango dira.

Errepulikaren lendakaria lege-gaia ontzat artzean aukeratu bear da: urri bigarrengoa baino len. Gobernu ezkertarra yarriko da orduan.

Ez daiteke esan zenbat iraungo daben batzarrak, baina lur-legeak barritu ezketiño atertuko dira.

Politika gauzetan etorkizuna ona iduri yat.

Illabeterik gitxi igaroko da lege-erri barria biribildu barik.

Lendakari izateko politika alderdien ezaguera andia bear da.

Aukerakoa litzake, nire ustez, Alcala Zamora, ta beroneri emoten deutsot autarkia.

BESO YAUSIEN OPORRA

Felguera'tik—Mea-langille-batzaren erabagiz, Duro-Felguera'ko langileak sartu dira gaur bearrera, baina beso yausien oporra autortu dabe.

Bi milla ta berreun langille edo ba dira oporrekoak.

HERNIADO

Debe aprovechar la gran oportunidad que se le presenta para librarse del peligroso braguero que lleva, haciéndole la vida molesta y pesada. Sin duda alguna, usted habrá leído u oído algo acerca del famoso **Método C. A. Boer** para el tratamiento científico y racional de las **HERNIAS** y de las maravillosas curaciones obtenidas por millares de **HERNIADOS**, quienes gustosos las divulgan con cartas como las que reproducimos aquí:

SAN SEBASTIAN, a 26 de enero de 1931. Señor don C. A. BOER, Pelayo, 60. **Barcelona.** Muy señor mío: Le autorizo para que pueda usted publicar que mi hijo Lorenzo, de cinco años de edad, **ha sido curado** de una hernia escrotal con su **aparato.** Como nuestra casa es conocida en toda España, y principalmente en las provincias vascongadas, espero que con este apellido se hará usted una buena propaganda, ya que bien se lo merece. Sin más, quedo de usted afectísimo y s. s. **JOSE ARANZABAL**, Loza y Porcelana, San Marcial, 40. **SAN SEBASTIAN** (Guipúzcoa).

LARREDE, 28 de abril de 1931. Señor don C. A. BOER, Ortopédico, BARCELONA. Muy señor mío: Tengo el gusto de enviarle esta carta, para manifestarle **que estoy completamente curado de la hernia** que venía padeciendo hace muchos años. Le doy el permiso para hacer el uso que quiera de esta carta, pudiéndola publicar en los periódicos. Quedándole agradecido, me reitero de usted afmo. s. s. **FRANCISCO USIETO**, en **LARREDE** (por Sabiñánigo) provincia de Huesca.

Herniado: Cuando usted lo haya probado todo inútilmente, acuérdese del **Método C. A. BOER**, que ofrece al herniado la maravillosa oportunidad de librarse de su hernia. Debe usted visitar, con toda confianza, al señor Boer en una de las poblaciones siguientes:

San Sebastián, martes, 14 julio, Hotel Europa.
Durango, miércoles, 15, Hotel Miota.
BILBAO, jueves, 16 julio, HOTEL INGLATERRA.
Miranda Ebro, viernes, 17, Hotel Trocóniz.
Briviesca, sábado, 18, Fonda Martín Gómez.
Burgos, domingo, 19, Hotel Norte-Londres.
Villarcayo, lunes, 20, Fonda Castora Sainz.
Haro, martes, 21 julio, Hotel Higinia.
Logroño, miércoles, 22 julio, Gran Hotel.
Estella, jueves, 23 julio, Hotel Comercio.
C. A. Boer, Especialista Herniario, Pelayo, 60, BARCELONA.

Talleres de Lamiaco

LAS ARENAS. T. 7.805.

Construcción y reparación de maquinaria. Fresado de engranajes cónicos, rectos y elicoidales; construcción de piezas para automóviles. Fundición de metal—